

STORTINGET

Representantforslag 63 S

(2023–2024)

fra stortingsrepresentantene Ola Elvestuen, Sveinung Rotevatn, Guri Melby,
Alfred Jens Bjørlo og Ingvild Wettrhus Thorsvik

Dokument 8:63 S (2023–2024)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Ola Elvestuen, Sveinung Rotevatn, Guri Melby,
Alfred Jens Bjørlo og Ingvild Wettrhus Thorsvik om
vern av naturskog og gammelskog**

Til Stortinget

Bakgrunn

Skog er det økosystemet og den naturtypen som er hjem for flest arter, og flest truede arter i Norge. Nær halvparten av artene på den norske rødlisten – 1 330 arter eller 48 prosent av rødlistede arter – lever helt eller delvis i skog.

Skog dekker omtrent 37 prosent av Norges landareal,¹ og er en avgjørende naturtype som sirkulerer og renser vann, renser luft, lagrer karbon og hindrer erosjon. Skog beskytter mot klimaendringer og er viktig for klimatilpasning. Gammelskog og naturskog har spesielt stor verdi for mange arter siden en rekke arter er spesialisert til å utnytte kvalitetene til den eldre skogen.

Skog defineres som naturskog når den i all hovedsak er formet av naturlige prosesser.^{2 3} Dette står i kontrast til en seminaturlig skog eller produksjonsskog, der menneskelig påvirkning har en betydelig rolle i å forme strukturer og funksjoner. Menneskelig påvirkning kan for eksempel være flatehogst eller omfattende selektiv hogst, aktiv skogplanting, fjerning av mye av naturlig

forekommende død ved og fjerning av treslag som naturlig kommer opp.

I Norge defineres gammelskog vanligvis som skog med trær som er eldre enn 160 år, og som er lite preget av tidligere inngrep. Gammelskog består av trær som ikke blir hogd, men som dør naturlig som en følge av sykdom, insektangrep, stormfelling eller rett og slett av høy alder. Dette gir en skog med mye stående og liggende død ved, noe som er viktig for det biologiske mangfoldet. Ut fra Landskogstakseringens statistikk utgjør gammelskog nær fire prosent av skogarealet i Norge.⁴

En stor del av norsk gammelskog/naturskog er i dag formelt vernet som naturreservat, nasjonalpark eller landskapsvernområde. Likevel er det mange viktige gammelskog-/naturskogområder som hverken er tilstrekkelig kartlagt eller vernet.

I 2021 besluttet EU å forby all hogst i gjenværende gammelskog og naturskog. Kravet i EU er at all slik skog skal kartlegges innen 2025 og vernes innen 2030. Naturskog og gammelskog som forringes av inngrep etter 2021, skal likevel underlegges et strengt vern av allmennpreventive grunner.

I mai 2020 publiserte Europakommisjonen EUs strategi for biomangfold – Biodiversity Strategy for 2030. Strategien inneholder en rekke tiltak med forpliktende mål for vern, bevaring og restaurering av natur, innføring av nye regelverk og økonomiske virkemidler.

I strategien defineres følgende konkrete mål for beskyttelse av natur: 30 prosent av terrestriske (landlige) og 30 prosent av marine områder i EU skal være vernet

1. SSB 2017. <https://www.ssb.no/natur-og-miljo/artikler-og-publikasjoner/skog-fjell-og-vidde-dominerer>
2. Framstad m.fl. 2021. Vurdering av økologisk tilstand for skog i Norge i 2020. NINA Rapport 2030.
3. Artsdatabanken.
4. Store norske leksikon. <https://snl.no/gammelskog>

innen 2030. Av disse områdene skal minst 10 prosent ha et sterkt vern, inkludert all gjenværende ur- og naturskog.

I juni 2021 la kommisjonen frem EUs skogstrategi frem til 2030 – New EU Forest Strategy for 2030. Denne bygget på strategien for biomangfold, og målene om vern av ur- og naturskog blir videreført. Ministerrådet sluttet seg til skogstrategien i november 2021.⁵

I EU er den største delen av gjenværende gammelskog/naturskog lokalisert i Sverige, Finland, Romania og Bulgaria. Når EU klarer å gjennomføre en prosess som sikrer at all gjenværende gammelskog/naturskog vil bli formelt vernet innen 2030, bør Norge følge opp og gjøre det samme.

Forslagsstillerne legger til grunn at avståelse av areal til vern av gammelskog/naturskog skal gi grunnlag for erstatning.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

Stortinget ber regjeringen umiddelbart forby all hogst av gjenværende gammelskog/naturskog i Norge, kartlegge all gammelskog/naturskog innen 2025 og sørge for at all gammelskog/naturskog i Norge formelt vernes innen 2030.

19. desember 2023

Ola Elvestuen

Sveinung Rotevatn

Guri Melby

Alfred Jens Bjørlo

Ingvild Wettrhus Thorsvik

5. <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/11/15/council-adopts-conclusions-on-the-new-eu-forest-strategy-for-2030/>

